

Avesalon, v. Absolon.

Avestiță, strigătă, v. Samca.

Aveyron, affluent din dreapta al rîului Tarn în Franția de sud; lung. 240 km. După el se numește *departamentul A.* (o parte a vechiului Guienne, Rouergue). 8770 km², 400,467 loc.; 5 arondismente. Capitala *Rodez*.

Avezac de Castera Macaya, *Marie Armand Pascal d'*, geograf franc., n. 1800; 1833—35 a fost secretar general al societății geografice din Paris, și de sesă ori președintele ei, din 1873 președinte de onoare al comisiunii centrale și membru al Institutului. † 1875. Scr.: »Essais historiques sur le Bigorre», (2 vol., Bagnères, 1823); »Etudes de géographie critique sur une partie de l'Afrique septentrionale». (Paris, 1836); »Esquisse générale de l'Afrique». (Paris, 1837) și multe altele.

Avezzano, *Guiseppi*, general ital., n. 1789 în Piemont. La 1848 a participat la rescoala genueză, a ajuns ministru de resboiu al republiei romane, și după sugrumearea aceleia a fugit în America; rentors în Italia a participat la expediția lui Garibaldi la Sicilia (1860). În 1878 s'apuș în fruntea Italiei irredente și a lucrat pentru eliberarea Tirolului sudic și a Istriei de sub domnia austriacă. † 1879 în Roma.

Avianu, fabulist latin din secol IV sau V. d.Chr.; dela dânsul au remas 42 fabule esopice scrise în metru elegic, într-o limbă corectă și retorică; mai târziu au fost introduse ca lectură în școală și au suferit multe schimbări.

Aviatici, aeronații care se ocupă cu studierea sburatului paserilor și cu imitarea lui mecanică.

Avicenna, (*Abu Ali E-Hosein Ben Abdallah Ibn Sina*), n. 980, † 1037, medicul mai multor sultani din Buchara; totodată și filosof. A scris cea mai completă carte medicală din evul mediu: *Canon medicinae* sau *el Kanon fil Teb* (în 5 cărți).

Avicennia L., (botan.) gen de tufe din fam. Verbenaceelor, tribul Avicennieae, ce cresc la litoralul mării pretutindene în țările calde. Unele din ele se cultivă la noi în florării s. e. *A. officinalis* L. [A. Pr.]

Avicultura, arta de a cultiva paserile. Sunt rasse de paseri cari nu stau să clocească, iar din acele cari clocesc nu cad cloșe decât în anumite purpurile călduroase; apoi sub o pasere nu se pot pune decât un număr restrins de oue, proporțional cu suprafața pe care ea o poate încălzi cu corpul său. Pentru a înmulții paserile în mod cantitativ, calitativ și în ori ce anumit, aviculturii înlocuiesc cloșele cu mașini. O *mașină de clocit* (v. ilustr.) se compune din o cutie de lemn; în partea superioară a cutiei se află un rezervor de zinc, care se umple cu apă prin o gaură, ce se află în partea superioară, și se deșartă prin o altă gaură, ce se află la o parte a rezervoriului în partea inferioară. De-

desul rezervoriului se află un saltar, în care se așeză ouele (50—250); ele nu vin în atingere cu zincul ca să se infierbinte, ci se încălzește numai prin căldura moderată, care vine din sus dela rezervoriu. Apa se ține caldă prin ajutorul unui termosifon, care se vede pe figură în partea din dreapta a cutiei, și care se încălzește cu o lampă cu petrol. Temperatura apei trebuie să fie de 50° C. pentru ca astfel ouele să fie încăldite la 40°, adică temperatura cu care le-ar fi încăldit cloșa. Când puiai să ești din gaoace, se scoță după 24 ore din mașina de cloxit și se pun în *mașina de crescute*. (V. ilustr.) Ea se compune din două părți: partea înăntăia (din dreptă figurii) este ca un fel de colivie, care servește puilor ca curte; a doua parte (din stânga figurii) este un fel de cutie tapisată în interior cu blană, în care puiai se adăpostesc tot așa de bine ca sub aripele cloșei. În această cutie se mai află un rezervor de zinc, în care se pune, când e frig, apă ce se ține caldă la temperatura de 70—80°. Puiai când li-e foame ieș în colivie de se hrănesc, când li-e frig se retrag în cutie. După o septembării să dă drumul puțin câte puțin în curte până se deprind singuri. (Cf. E. Richomme, *Une fabrique artificielle de Poulets*; Ch. Jacques, *Le Poulailler*; M. Fanilon, *Poules, moyen infaillible de les faire pondre*.)

[Dr. N. Leon.]

Aviditate, (*lat.*) poftă lacomă după ceva, fie aceea avare, bani, onoare, renume ori altceva. Cel cuprins de această poftă, se numește *avid*. A. desordnată, care tinde la multămirea poftelor sensuale, se numește *con-*

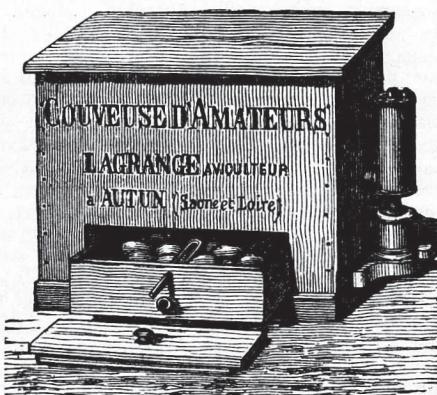
cupiscentă. (V. și *cupiditate*). [Pl.]

Avidius Cassius, beliduce roman sub împ. Marcus Aurelius; a luptat victuos contra Partilor și a domolit o rescoală în Egipt. La 175 d. Chr. legiunile sale în Syria l-au proclamat împărat, după trei luni a fost însă ucis.

Avenius, *Rufus Festus*, poet roman în jumătatea a două a secol. IV. d. Chr. n. în Volsini (Etruria); a tradus: »Phainomena» lui Aratos; autor a 2 poesii geogr.: »Descriptio orbis terrae» în hexametri și »Ora maritima» în iambi și a. Edit. completă de Holder, 1887.

Avignon, capitala dep. francez Vaucluse, lângă Rhône, cu 43,453 loc. (1891); biserici numeroase, catedrală veche și mare; arhiepiscop; palatul papilor, muzeu bogat. Văsitorii de garanță, fabricații de matăsa. În antichitate *Avenio*, capitala Kavarilor; numeroase ruine romane. 1309—78, reședință papilor, care stăpâniră comitatul Venaissin, și dela 1348 Avignonul. La 1797 cest din urmă fău incorporat Franciei.

Avila, prov. spaniolă (Castilia veche), 7882 km², 193,093 loc. (1887). Capitala A. cu 10,935 loc. (1887). Monumente de sculptură străveche. Odinoară universitate.

Mașina de cloxit.